

Ricard Torrents publica un llibre on reflexiona sobre la vinculació entre l'obra de Verdaguer i la de Gaudí

Genis paral·lels

Albert Botran
BARCELONA

Què tenien en comú els dos grans genis catalans de la segona meitat del segle XIX? Partint de les seves profundes conviccions cristianes i catalanistes, tant Verdaguer com Gaudí van trobar en el mite de la Sagrada Família un recurs per a la seva obra artística. Això és el que explica Ricard Torrents a *Art, poder i religió. La Sagrada Família en Verdaguer i en Gaudí*. El llibre, guardonat amb el XXVI Premi Carles Rahola d'assaig i editat per Proa, va ser presentat ahir a les Escoles de la Sagrada Família.

El moment històric en què Gaudí va iniciar el projecte del temple expiatori i en què Verdaguer va escriure la trilogia poètica *Betlem, Fugida a Egipte i Natxaret* és un dels elements explicatius de la coincidència. Ho va destacar l'editor Isidor Cònsul. Els anys que van del 1835 al 1875 constitueixen un període de pèrdua d'influència social de l'Església catòlica, tant a Catalunya com a altres indrets d'Europa, a França o Itàlia, per exemple. Són els anys de les revolucions liberals, de les desamortitzacions i de l'avanç dels moviments populars laicitzants: el republicanisme i l'obrerisme. És en aquest context que, a partir de la Restauració borbònica, l'Església promou un rearmament ideològic que és l'origen del culte a la Sagrada Família. Es tractava, com diu Ricard Torrents, de donar resposta a una sèrie de transformaci-

Ricard Torrents va presentar el llibre sobre Verdaguer i Gaudí a la Sagrada Família ■ PERE VIRGILI

ons socials des de l'òptica catòlica. A un moviment obrer reivindicatiu i sovint violent, s'hi contraposava la imatge serena de l'artesa Sant Josep. A l'emancipació de la dona, el model de la Mare de Déu. I al progrés de l'escola laica, l'infant Jesús.

Art i poder

A l'acte de presentació també hi va participar Daniel Giralt-Miracle, crític d'art, expert en Gaudí i prologuista de l'obra, que va posar sobre la taula la qüestió de com, en el cas català, la potència dels grans artistes de la paraula mai ha assolit la projecció internacional de què gaudeixen els

grans artistes plàstics i els arquitectes. Un fet ahir era fàcilment comprovable només passejant-se pels voltants de la Sagrada Família: en un dia de finals de setembre eren centenars els turistes que feien cua per visitar el temple.

El paral·lelisme entre Gaudí i Verdaguer és tractat en el llibre a través de diferents episodis. Pel que fa a la relació directa, hi ha constància que es van conèixer en una excursió científicopatriòtica a Elna, a la Catalunya Nord, el 1883. En el llibre se'n recull una fotografia, l'única en què apareixen els dos genis. Un altre aspecte que aborda

Torrents és la vinculació, tant del poeta com de l'arquitecte, a dues riques famílies que van exercir de mecenes (vet aquí el poder que apareix en el títol de l'obra). Dues famílies, alhora, vinculades entre elles: la dels López, encapçalada per Antonio López, marquès de Comillas; i la dels Güell, també ennoblits amb el títol de comtes que els va concedir Alfons XII.

El resultat de la reflexió de Torrents és un assaig erudit que s'endinsa en els fonaments ideològics de l'obra artística de Gaudí i Verdaguer, indispensable per conèixer la història cultural catalana. ■

200 municipis donen a conèixer el seu patrimoni

Redacció
BARCELONA

Catalunya celebra aquest cap de setmana les Jornades Europees del Patrimoni (JEP), amb un programa de més de 400 activitats gratuïtes entre visites, concerts, conferències, tallers i cursos. Aquestes jornades, que tenen lloc a tot Europa

des del 1991, volen promoure la difusió del patrimoni monumental entre els ciutadans. El 2006 s'hi han apuntat uns 200 municipis catalans, disposats a donar a conèixer la seva riquesa.

Les JEP se celebraran divendres, dissabte i diumenge. A Catalunya les activitats programades s'adrecen sobretot al jovent, que sovint

desconeix el propi patrimoni cultural. El lema triat és prou explícit: *Els joves i el patrimoni*. L'objectiu, també: "Volem aconseguir que el jovent s'apropi al patrimoni cultural en general i als monuments en particular", en paraules del coordinador de les jornades, Esteve Mach.

El Consell d'Europa i la Unió Europea són les insti-

tucions que apadrinen i difonen aquest projecte des de la seva creació ara fa quinze anys, amb la voluntat d'acostar al ciutadà europeu el tresor col·lectiu que és el patrimoni, tant a escala local com a escala continental.

El patrimoni català consta de més de 30.000 monuments, 9.400 jaciments arqueològics i 410 museus i col·leccions. Segons el conseller de Cultura, Ferran Mascarell, "som afortunats de gaudir d'un notabilíssim i riquíssim llegat patrimonial" i, per tant, "les polítiques culturals han d'anar clarament orientades a fer valer el patrimoni". ■

Cultura
en breu

ART Nova York mostrarà els dibuixos de Dalí per a la 'Vida secreta'

La seu de l'Institut Cervantes de Nova York acollirà a partir del 4 d'octubre l'exposició dels 128 dibuixos originals que va fer el pintor empordanès per il·lustrar el seu llibre *La vida secreta de Salvador Dalí*. El volum va ser publicat el 1942 a Nova York i els dibuixos formen part de la col·lecció de la Fundació Gala-Salvador Dalí de Figueres. Els originals no s'havien exposat mai tots junts i per primera vegada es podran veure fora del museu del pintor a Figueres.

LEGISLACIÓ La llei garantirà el preu fix del llibre i fomentarà la lectura

La ministra de Cultura, Carmen Calvo, va anunciar abans d'ahir que el projecte de la llei de la lectura, el llibre i les biblioteques que prepara el seu ministeri estarà a punt per enviar al consell de ministres en dues setmanes i serà la primera vegada que una llei parlarà del foment de la lectura, garantirà el preu fix dels llibres i recollirà una definició actualitzada del llibre. Les declaracions les va fer la ministra en l'acte inaugural de Liber, la Fira Internacional del Llibre, que aquest any es fa a Madrid.

NECROLÒGICA Mor Agustí Borrell, exdegà del Col·legi d'Arquitectes

L'arquitecte Agustí Borrell, autor, entre d'altres obres, de les oficines de Torre Catalunya, l'Hotel Comtes de Barcelona i l'Hospital General de Catalunya, va morir dilluns passat a Barcelona. Agustí Borrell va ser degà del Col·legi d'Arquitectes del 1984 al 1988, on va emprendre el camí del desplegament territorial i una modernització de la institució. En el seu mandat es va consolidar la revista *Quaderns d'Arquitectura i Urbanisme*, en el que va ser un dels períodes de referència en la història de la publicació.

SOS per a una petita joia catalana del Renaixement

Oriol Margalef
TARRAGONA

L'arquebisbat de Tarragona fa una campanya de recollida de diners per restaurar la capella del Santíssim Sagrament, testimoni valuós de l'arquitectura renaixentista a Catalunya (s. XVI), que presenta un estat de deteriorament avançat. L'arquebisbat ha pressupostat en 838.000 euros la restauració de la capella, que es troba a l'interior de la catedral de Tarragona.

La campanya vol mobilitzar els feligresos de l'arxidiòcesi, però l'arquebisbat busca altres fórmules de finançament, com el patrocini d'empreses o la col·laboració del departament de Cultura. La capella del Santíssim Sagrament, iniciada el 1580, ocupa la part meridional de l'antic refector dels canonges (s. XIII).

La falta de ventilació natural ha provocat problemes d'humiditat als murs i al paviment, un fet que també ha perjudicat els revestiments dels murs, les voltes, les pintures i el mobiliari. Dimarts va començar la reparació dels vitralls del cimbori, però també caldrà reparar les cornises, les façanes, les cobertes i s'hauran de desmuntar tots els materials deteriorats. A més, s'haurà de restaurar el retaule i la pintura mural de la cúpula. ■

Un escàner troba secrets de la 'Mona Lisa'

Redacció
TORONTO

El Consell d'Investigació del Canadà ha analitzat el quadre *Mona Lisa* de Leonardo da Vinci amb un sofisticat escàner de tres dimensions. L'aparell ha descobert el dibuix gravat a la fusta com a esbós de la pintura final, i que la pintura està en bon estat malgrat l'estrip de 12 cm de la part de dalt fet al segle XIX, que no ha empitjorat. ■

Sala Petita
Del 28 de setembre
al 19 de novembre

Dramatúrgia
Jordi Galceran

Direcció
Toni Casares

NOUS ESPACIS
VEURE CARRERERA

Teatre Nacional
de Catalunya
www.tnc.cat

LA VANGUARDIA

Reportatge recomanat
a partir de 14 anys

PREUS:
de 13 a 24 €

TELEFONADA 932 10 02 12

VALENTINA
CARLES SOLDEVILA